
Mölkyn säännöt

Pelin säännöt ja puukeilojen asettelu

Pähkinäkuoressa

Välineet

- Kaksitoista samankokoista puukeilaa, numeroitu 1–12
- Yksi suurempi heittotappi, mölkky

Asettelu

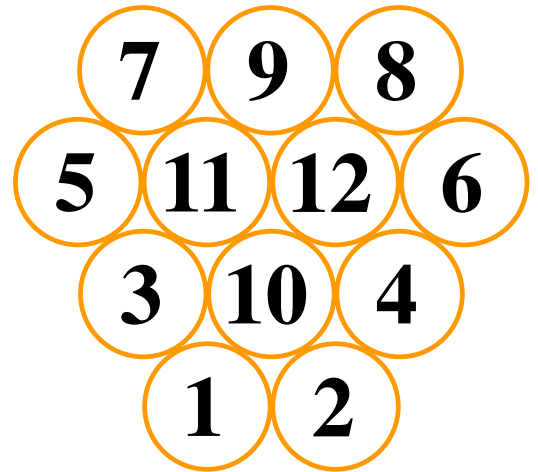
- Numeroidut keilat asetellaan **muodostelmaan** (katso kuva)
- **Heittoviiva** merkitään noin 3–4 metrin päähän keilamuodostelmasta

Periaate

- **Vuorotellen** kaadetaan numeroituja keiloja mölkyllä
- **Jokaisen heiton jälkeen** keilat nostetaan pystyyn siihen kohtaan, johon ne kaatuivat
- Ensimmäinen pelaaja, joka saavuttaa **tasan 50 pistettä**, voittaa pelin

Pisteytys

- **Yhden keilan kaataminen** antaa pisteitä sen verran, mikä keilaan on merkitty
- **Kahden tai useamman keilan kaataminen** antaa pisteitä kaatuneiden keilojen lukumäärän verran
- Pelaaja, joka **ylittää 50 pistettä**, putoaa takaisin 25:een
- Pelaaja, joka **ohittaa kaikki keilat** kolmella peräkkäisellä heitolla, tippuu pelistä

Tarkemmin

Vuosien varrella mölkyn tarkemmista säännöistä on muodostunut yleinen yhteisymmärrys. Alla on koottu säännöt, joista useimmat viralliset mölkkyseurat ja -liitot ovat sopineet.

Mölkkysetti ja sen viralliset mitat

Aito mölkkipeli on valmistettu koivupuusta. 12 numeroitua keilaa ovat **15 cm (5,91 tuumaa)** korkeita, tasapohjaisia ja yläosastaan 45° viistettyjä, halkaisijaltaan **5,9 cm (2,3 tuumaa)**. Jokaisen keilan viistetylle pinnalle on merkitty numero 1–12. Heittotappi on **22,5 cm (8,6 tuumaa)** pitkä, ja sen halkaisija on sama 5,9 cm (2,3 tuumaa).

Keilojen sijoittelu

Pelin alussa keilat asetetaan **3,50 metrin (11,5 jalan)** päähän pelaajista (katso yllä oleva kuva keilamuodostelmasta). Kun keila kaatuu, se nostetaan pystyyn – maasta irrottamatta – täsmälleen siihen kohtaan, johon se kaatui, numero heittopaikkaan päin. Näin keilat vähitellen leviävät pelialueelle pelin edetessä.

Heittopaikka

Mölkkaari (katso kuva) merkitsee alueen, josta pelaaja saa heittää mölkkyä numeroituja keiloja kohti.

Mölkkaari koostuu neljästä toisiinsa kiinnitetystä puuosasta, kukin 24 cm (9,45 tuumaa) pitkä, 3,2 cm (1,26 tuumaa) leveä ja 1,8 cm (0,71 tuumaa) paksu. Se asettuu maahan **puolisuunnikkaan** muotoon, sivuosien ollessa 45° kulmassa pelaajia kohti. Jokainen heitto on tehtävä

mölkkaaren takaa, siihen koskematta.

Pelialue

Pelialue merkitään viivoilla, mutta ne ovat pelkästään suuntaa-antavia – niillä ei ole vaikutusta pisteytykseen. Ne ovat olemassa **vain käytännön syistä**, jotta keilat eivät sekoitu viereisten pelien kanssa. Pelialueen ulkopuolelle kaatuneet keilat nostetaan pystyyn alueen sisäpuolelle, kohtisuoraan kaatumissuuntaan nähden ja yhden mölkyn mitan päähän rajasta.

Yksittäinen peli

Pelaajat (tai joukkueet) yrittävät vuorotellen kaataa numeroituja keiloja heittämällä mölkkyä heittopaikalta. Mikä tahansa heittotyyli on sallittu. Keila lasketaan kaatuneeksi vain, jos se on pudonnut **kokonaan maahan**. Jos se jää nojaamaan toiseen keilaan, mölkkyyn tai luonnolliseen esteeseen kuten kantoon tai runkoon, sitä ei lasketa. Jos se nojaa keinoitekoiseen esteeseen – reunakiveen, penkkiin – se lasketaan.

Pelaaja voi saada pisteitä vain kahdella tavalla:

- **Tasan yhden keilan kaataminen** antaa pisteitä keilaan merkityn numeron verran
- **Kahden tai useamman keilan kaataminen** antaa pisteitä kaatuneiden keilojen lukumäärän verran (esim. 3 keilan kaataminen antaa 3 pistettä)

Ensimmäinen pelaaja, joka saavuttaa **tasan 50 pistettä**, voittaa ja päättää pelin. Jos pelaajan pisteet ylittävät 50, ne putoavat takaisin 25:een. Pelaaja, joka ohittaa kaikki keilat kolmella peräkkäisellä heitolla, tippuu pelistä. Jos kaikki pelaajat tippuvat ennen kuin kukaan saavuttaa 50 pistettä, viimeisenä jäljellä oleva pelaaja voittaa.

Useampi erä

Mölkky-ottelu pelataan tyypillisesti **parhaat kolmesta erästä** -periaatteella kahden joukkueen välillä. Kolikonheitto ratkaisee, kumpi joukkue aloittaa ensimmäisen erän. Jos kaksi ensimmäistä erää menevät tasan (yksi kummallekin), joukkueet laskevat yhteen molempien erien pisteet – enemmän pisteitä kerännyt aloittaa kolmannen ja ratkaisevan erän. Jos joukkueet ovat tasapisteissä, ratkaisu tehdään **mölkkoutissa**.

Mölkkout

Mölkkout ratkaisee **lopullisen voittajan** kahden tasapisteisen joukkueen välillä.

- ⑧ Mölkkoutissa keilat **6, 4, 12, 10 ja 8** asetetaan peräkkäin tässä järjestyksessä, kunkin välissä
- ⑩ yhden mölkyn mitta. Ensimmäinen keila (numero 6) asetetaan 3,50 metrin (11,5 jalan)
- ⑫ päähän heittopaikasta. Kaatuneet keilat nostetaan pystyyn lähtöpaikkaansa. Kuten
- ④ tavallista, tasan yhden keilan kaataminen antaa keilan numeron verran pisteitä, ja kahden tai
- ⑥ useamman kaataminen antaa kaatuneiden keilojen lukumäärän verran.

^ Kolikonheitto ratkaisee, kumpi joukkue heittää ensin. Yhden pelaajan joukkueet heittävät kukin kolme kertaa; kahden pelaajan joukkueet heittävät kukin kaksi kertaa; yli kahden pelaajan joukkueet heittävät kukin kerran. Joukkueiden A ja B **heittojärjestys** näyttää tältä:

- 1 pelaajan joukkueet: A BB AA B
- 2 pelaajan joukkueet: A BB AA BB A
- 3 pelaajan joukkueet: A BB AA B
- 4 pelaajan joukkueet: A BB AA BB A
- ja niin edelleen...

Kun kaikki vaaditut heitot on suoritettu, eniten pisteitä kerännyt joukkue **voittaa mölkkoutin**. Jos tasapeli jatkuu, jokainen pelaaja heittää uudelleen, kunnes toinen joukkue nousee johtoon.